

ועדות מקומיות לתכנון ולבנייה לכמה רשויות מקומיות — עודפי כספים

סעיף 19 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965, קובע, כי במרחב תכנון מקומי שיש בו יותר מרשות מקומית אחת, תורכב ועדה מקומית לתכנון ולבנייה משותפת לכמה רשויות מקומיות (להלן — "ועדה מקומית משותפת"), שחברים בה: הממונה על המחוז או נציגו; שבעה חברים, שעל שר הפנים למנותם מתוך רשימת אנשים, שהמליצו עליהם הרשויות המקומיות שבמרחב התכנון; נציג הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה; וכן נציג של שר הבריאות ושל שר השיכון, שהם בעלי דעה מייעצת בלבד. מתפקידה של הועדה להבטיח את קיומן של הוראות החוק והתקנות שהותקנו על פיו ובסמכותה להכין תכנית מיתאר מקומית ותכניות מפורטות ולהגישן לאישור הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה; לתת היתרים לבנייה; ולהתיר, בכפופות לאישור הועדה המחוזית, שימוש חורג והקלות.

אומדן הכנסותיה והוצאותיה של הועדה, שמרחב התכנון שלה כולל תחום של רשות מקומית אחת, נכלל בתקציב אותה רשות מקומית. לגבי ועדה מקומית משותפת קובע סעיף 24 לחוק, כי לכל שנה עליה לערוך הצעת תקציב, המראה את אומדן הכנסותיה והוצאותיה, והיא רשאית לכלול בה מכסות, שיוטלו על הרשויות המקומיות שבתחומה, כהשתתפות במימון התקציב. את התקציב יש להגיש לאישור שר הפנים, והועדה לא תוציא שום הוצאה ולא תתחייב בשום התחייבות אלא על פי התקציב המאושר. עוד קובע החוק, כי אגרות שעל פי התקנות לחוק יש לשלם בקשר לקרקעות או בניינים שבתחום רשות מקומית, ישולמו לקופת אותה רשות מקומית ויהיו חלק מהכנסותיה, ואילו אגרות בקשר לקרקע ובניינים במקומות, שהם מחוץ לתחומה של כל אחת מהרשויות המקומיות שבאותו מרחב, ישולמו לקופת הועדה, ויהיו חלק מהכנסותיה. אשר לתקציב בולי הועדה ממס השבחה, מקנסות ועוד, אין בחוק הוראות מיוחדות, אם וכיצד הם יחולקו בין הרשויות המקומיות שבתחומן המקרקעין, שבגינם שולמו המס או הקנסות; בהעדר הוראות על כך יש אשר נשארים התקבולים ביד חלק מהועדות המקומיות המשותפות, ולעתים אף מתהווים עודפים. החוק לא הביא בחשבון אפשרות של התהוות עודפים כאלה. לא הותקנו תקנות בדבר ניהול חשבונות, עריכת תקציבים ודוחות כספיים על ידי הועדה, שבמסגרתן ניתן היה להתייחס לעניין העודפים. בטופס להכנה של הצעת תקציב על ידי הועדה אין אזכור לעודפים.

יש בארץ עשרים ועדות מקומיות משותפות, שב-18 מהן היושב ראש הוא עובד מינהל המחוז של משרד הפנים. לפיכך מוטלת על משרד הפנים — הממונה על המחוז — האחריות על פעולות הועדה, במיוחד בתחום המינהל הכללי והכספי.

הוצאותיה השנתיות של ועדה מקומית משותפת נעות בין 50,000 ל"י בקירוב לקטנה ל-500,000 ל"י בקירוב לגדולה. אשר להכנסות, יש ועדות, שאין להן כל הכנסה, כיוון שהמקרקעין שבמרחב התכנון מצויים רובם ככולם בתחומי הרשויות המקומיות שבאותו מרחב, והן הגובות את ההכנסות. לעומת זאת הכנסותיהן של ועדות גדולות אחרות הגיעו לכדי 3/4 מליון ל"י.

בשנים 1969 עד 1972 נבדקו על ידי משרד מבקר המדינה פעולותיהן של עשר ועדות מקומיות משותפות. נמצא, כי שמונה סיימו פעולותיהן השנתיות בדרך כלל ללא חריגות ניכרות מהתקציב המאושר; יתר השתיים סיימו פעולותיהן בעודפים. בעקבות אותה בדיקה העירה הביקורת על מעמדן המשפטי של הועדות בתחום העסקת עובדים ושימוש

בנכסים*. בעקבות הביקורת הכין משרד הפנים הצעת תזכיר בנושא, והפיץ את ההצעה בסוף אוקטובר 1972.

הביקורת הנוכחית, שנערכה במחצית הראשונה של שנת 1974, העלתה, שבארבע ועדות מקומיות משותפות הצטברו עודפים בסכומים גדולים: בשתיים, בסכום של כחצי מליון ל"י כל אחת; באחת, כ-1 מליון ל"י; ובאחת, כ-2.3 מליון ל"י בפקדונות ועוד 2.8 מליון ל"י בקירוב בשטרות לגוביינה. עודפים אלו מקורם בעיקר בגביית מס השבחה וקנסות. הועדות הפקידו את הכספים בבנקים, לרוב בפקדונות לזמן קצוב בריבית של 15%-16%, ללא הצמדה. בכמה מקרים היה חלק ניכר מהעודפים שבידי ועדה במשך זמן ניכר בחשבון עו"ש.

יושב ראש הועדה, שבידה הצטבר, עד סוף מארס 1974, עודף של 2.3 מליון ל"י בקירוב בפקדונות בבנקים ו-2.8 מליון ל"י בקירוב בשטרות לגוביינה, היה קצין המחוז; הוא היה בעל זכות חתימה יחיד למשיכת כספים מהחשבון בבנק, דבר הנוגד סדרי בידוק כספים תקין. בעקבות הביקורת צורף חבר נוסף בועדה כבעל זכות חתימה.

באותה ועדה ניתנו לעובדיה הלוואות בהיקף של 1,000 ל"י עד 7,000 ל"י לתקופות משנתיים עד ארבע שנים, ללא ריבית וללא הצמדה. לסוף ספטמבר 1974 הגיע סך הכול של הלוואות ל-33,000 ל"י בקירוב. יושב ראש הועדה משך כ-13,000 ל"י כמקדמה על חשבון הוצאות נסיעה במכוניתו. בשנת הכספים 1973 הגיש היושב ראש חשבונית שהסתכמו ב-4,347 ל"י, ובסוף אותה שנה נשאר חייב על חשבון אותה משיכה 8,673 ל"י.

עוד בשנת 1972 העמיד משרד מבקר המדינה את משרד הפנים על הבעייה המתעוררת עם היווצרותם של עודפים בידי ועדות מסוג זה ועל המשתמע מכך מבחינת התקציב — בכלל זה קביעת מכסות לרשויות מקומיות השותפות בועדה-וניהול כספים. משרד מבקר המדינה העלה את הצורך למצוא הסדרים נאותים להועדת עודפי הכספים של הועדות ולפיקוח על ניהולם. באמצע שנת 1974 חזרה והעלתה הביקורת בפני משרד הפנים את נושא העודפים, שבינתיים גדל היקפם במידה ניכרת. במצב דברים זה מחזיקה ועדה בעודפים ללא צורך ולא עוד אלא מטילה היא מדי שנה בשנה מכסות על הרשויות המקומיות השותפות בועדה, ובכך מגדילה את העודפים. יש מקום לעיין באפשרויות של חלוקת סכומים, שאינם דרושים לועדה, בין הרשויות המקומיות השותפות בה. על משרד הפנים לבדוק בדיקה מקיפה את חשבוניותיהן של הועדות בבנקים.

עוד העירה הביקורת על הצורך למנוע הפסד מחמת ירידה בכוח הקנייה של כספי העודפים הגדולים שמדובר בהם. בדצמבר 1974 הודיע משרד הפנים, כי בעקבות הביקורת ערך סקר על ניהול הכספים של כל הועדות.

מדובר בפרק זה בתופעה מיוחדת במינה בתחום הניהול הפיננסי של השלטון המקומי על מוסדותיו השונים. (על נושאים אחרים בתחום זה ראה כאן). העניין הנדון בפרק זה הוא חריג — אף כי לא היחיד מסוגו — בכך, שאין מדובר כאן בגרעונות וכיסויים, אלא בעודפים בסכומים ניכרים לעומת היקף הפעולות של הגופים הנדונים ובכל מה שמשמע מזה לגבי ניהול רציונלי של הכספים והבטחת סדרי ניהול תקינים.

* הממצאים סוכמו בדו"ח השנתי 21, עמ' 812, ובדו"ח השנתי 23, עמ' 938.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית

כוח אדם וענייני כספים

על פי "חוק הבחירות לכנסת" (נוסח משולב), תשכ"ט—1969, (להלן — החוק), הגוף האחראי לביצוע הבחירות לכנסת הוא ועדת הבחירות המרכזית. החוק קבע, שיש להקים ועדת בחירות מרכזית תוך 80 יום מיום כינונה של כנסת חדשה, והוועדה תמשיך בכהונתה עד להקמתה של ועדה חדשה, דהיינו עד לאחר כינונה של הכנסת הבאה.

לפי החוק, שופטי בית המשפט העליון יבחרו מביניהם את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית. לאחר כינון הכנסת השביעית נתמנה לתפקיד זה שופט בית המשפט העליון, מר חיים כהן, ולאחר כינון הכנסת השמינית נבחר לתפקיד זה שופט בית המשפט העליון, מר אליהו מני.

בחודשים אפריל—אוגוסט 1974 נערכה, לסירוגין, ביקורת על כוח אדם, ענייני כספים ומינהל של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית (להלן — הוועדה). ממצאי הביקורת הובאו לידיעת המזכיר הכללי של הוועדה, האחראי לענייני ארגון ומינהל שלה. בדו"ח שנתי 24 (עמ' 535) נכללו ממצאי הביקורת, שנערכה על ההכנות לבחירות לכנסת השמינית ולרשויות המקומיות ועל עריכתן ביום 31.12.1973.

כוח אדם

ליד הוועדה פועל מנגנון מינהלי קבוע של חמישה עובדים המועסקים במשרות חלקיות. לשנת בחירות נותנת ועדת הכספים של ועדת הבחירות המרכזית להמליץ על תקן מוגדל; הוא מובא לאישור בפני יושב ראש הוועדה ומקבל ביטוי בתקציב הוועדה, שועדת הכספים של הכנסת מאשרת אותו. התקציב, בשנת בחירות, אף כולל סכום מתאים להעסקת עובדים יומיים. לפיכך הולך וגדל בשנת בחירות בהדרגה מספר העובדים, תקניים ואריזיים כאחד, עד ליום הבחירות, ולאחר מכן קטן בהדרגה עד לכדי המנגנון הקבוע.

בתקופה מאי-יולי 1973 גדל כוח האדם של הוועדה ל-23 עובדים, ובחודשים הסמוכים למועד הבחירות (אוגוסט — ודצמבר) הגיע מספר המועסקים ל-240: 150 נכללו בתקן הוועדה, ו-90 עובדים הועסקו מחוץ לתקן (עובדים אלה הוגדרו על ידי הוועדה כעובדים זמניים — ראה להלן). כן העסיקה הוועדה עובדים ארעיים בשכר יומי, וביום הבחירות ויומיים קודם ליום הבחירות ולאחריי הועסקו כ-12,500 עובדים ארעיים. לאחר יום הבחירות — 31.12.1973, פורק המנגנון באורח הדרגתי עד לסוף ינואר 1974, פרט ליחידת חשב הוועדה, שעסקה בסיכום החשבונות וסגירתם, ועובדי המחסן של הוועדה, שעסקו בריכוז ובמיון של הציווד, שנאסף בחזרה מועדות הבחירות.

ביולי 1973 העבירה נציבות שירות המדינה על פי בקשת הוועדה, חוזר למשרדי הממשלה, ובו הודיעה על אישורה להעסיק לקראת הבחירות עובדי מדינה בתפקידים הדרושים לה. ואמנם מרבית העובדים, שהועסקו על ידי הוועדה, היו עובדי מדינה. באותו חודש המליצה ועדת הכספים של ועדת הבחירות המרכזית להעסיק את עובדי השירותים של הכנסת גם במשרדי הוועדה, לפי המתכונת, שהיתת מקובלת בבחירות לכנסת השביעית.

בחוזר, שהוציא מנהל אגף המינהל של הוועדה בדבר "נוהל העסקת עובדים", הוגדר סוג נוסף של עובדים, במעמד זמני, שיועסקו במשכורת נוסף על עובדי תקן. בכך נוצרה מסגרת להעסקת כוח אדם מחוץ לתקן המאושר.

בשנת 1973 הסתכמה ההוצאה על משכורת ושכר עבודה בכ-4.7 מליון ל"י לעומת הקצבה בסכום של כ-3.5 מליון ל"י. הגידול בהוצאה על משכורת עובדים נבע בחלקו מהעסקת עובדים נוספים (זמניים) על אלה שהועסקו לפי-התקן ובחלקו מדחיית הבחירות.

התקציב וההוצאה

לפי החוק נקבע התקציב של ועדת הבחירות המרכזית על ידי ועדת הכספים של הכנסת היוצאת, על פי הצעתה של ועדת הבחירות המרכזית. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ממונה על ביצוע תקציבה.

תקציבה המאושר של ועדת הבחירות המרכזית לשנת 1973 היה 10,345,000 ל"י. בעקבות החלטה של נשיאות הוועדה ממאי 1973 הועבר מתוך תקציב הוועדה סך 1,800,000 ל"י, שהיה מיועד להוצאות חברי ועדות הקלפי, לסעיף "מימון מפלגות לבחירות לכנסת השמינית". בספטמבר 1973 אישרה ועדת הכספים של הכנסת, לפי בקשת הוועדה, תוספת תקציב בגובה הסכום, שהועבר להגדלת 11 פרטים שבתקציבה וביניהם, פרט "רורבה כללית", בסך 420,000 ל"י.

הפרט "רורבה כללית", הסתכם לאחר אישור תוספת התקציב, ב-915,000 ל"י. בדצמבר 1973 אישר יו"ר הוועדה העברה של 352,000 ל"י מתוך הסכום הנ"ל לפרט חדש "אירוח חברי הקלפי ביום הבחירות".

— באוגוסט 1974 העביר חשב הוועדה את יתרת הרורבה הכללית בסך 563,000 ל"י לשני פרטים המיועדים לתשלום משכורת, בלא שנתבקש אישור להעברה מיו"ר הוועדה כדרוש.

באוגוסט 1974, דהיינו ארבעה חודשים לאחר גמר שנת התקציב, הגיש חשב הוועדה לאישור היושב ראש החדש שלה, רשימת העברות בתקציב מפרט לפרט בסכום כולל של 1,358,000 ל"י. מבין 33 הפרטים, שמהם מורכב תקציב הוועדה, הוקטנו 19 פרטים בסכום כולל של 1,358,000 ל"י, ובסכום זה הוגדלו 14 פרטים אחרים. בעקבות כך צומצמו באופן ניכר ההפרשים בין פרטי התקציב ובין פרטי ההוצאה המקבילים.

לפי הדו"ח על ביצוע התקציב, שהעבירה הוועדה בסוף יולי 1974 לוועדת הכספים של הכנסת, היה סך ההוצאה 10,910,000 ל"י, ב-565,000 ל"י יותר מהתקציב המאושר. בדברי ההסבר לוועדת הכספים נימקה הוועדה, בין היתר, את עודף ההוצאה בעיקר בגלל הארכת תקופת עבודתה בעקבות דחיית הבחירות בחודשיים נוספים ובגידול הניכר של ההוצאות, שהיו כרוכות בשינוי המערך להצבעה בצה"ל. באוגוסט 1974 אישרה ועדת הכספים של הכנסת לוועדה תוספת תקציב לכיסוי עודף ההוצאה.

להלן הרכב ההוצאה לפי הסעיפים העיקריים (בל"י) :

10,910,000	סה"ה ההוצאה
1,180,522	פעולות:
230,924	הוצאות הכרוכות בהצבעת חיילים
208,863	הסעת בותרים
206,853	הבטחת זכות בחירה
533,882	שכר עבודה ⁽¹⁾
7,515,152	מינהל וארגון
5,318,206	מינהל כספים והדרכה:
4,087,450	משכורת ושכר עבודה
747,066	הדפסות לקלפיות ולמשרדים
483,690	הוצאות ארגוניות
950,529	שירותים משקיים וטכניים:
528,407	הוצאות אירוח ⁽²⁾
422,122	שירותים טכניים
1,246,417	החזקת רכב וגסיעות:
761,716	החזקת רכב והוצאות על דלק
345,957	גסיעות ואש"ל
138,744	שכר עבודה - נהגים
2,214,326	הוצאות חד פעמיות:
1,626,669	התקנת המחסן המרכזי
587,657	ציוד וריהוט לקלפיות ולמשרדים

(1) סכום זה הוצא בעיקרו במניית קולות חיילים ולעובדי לשכות מודיעין.

(2) מסכום זה שולם סך 370,000 ל"י כהוצאות אירוח ביום הבחירות עצמו.

רכישת ציוד ושירותים

סכומן הכולל של הרכישות הגיע לכ-2.5 מליון ל"י, מזה שולם כ-1 מליון ל"י למדפים הממשלתי, כ-0.5 מליון ל"י לספק אחד וכ-1 מליון ל"י שולם לספקים שונים אחרים.

מההוצאה על רכישות בסך 1 מליון ל"י נבדקו ההוצאות על רכישות אצל 14 ספקים, שהסתכמו יחד ב-650,000 ל"י בקירוב. כל הרכישות שנבדקו, פרט לשתיים, הן מעל ל-10,000 ל"י.

ועדת הבחירות המרכזית הקימה ועדת משנה לענייני תקציב ומשק, שתפקידה, לפי הסבר חשב הוועדה הם: תכנון התקציב וקבלת החלטות בענייני רכישת ציוד ושירותים. ועדת המשנה פעלה עד ינואר 1973, ועל פי החלטה של ועדת הבחירות המרכזית הוקמו בפברואר 1973 שתי ועדות משנה נפרדות: ועדת המשנה לכספים ועדת המשנה לענייני משק וציוד. האחת פעלה בתחום של תכנון התקציב ושל ההוצאות, והאחרת בתחום של רכישת ציוד ושירותים.

— רכישות בוצעו בהיקף ניכר עוד החל ממאי 1973, אולם המזכיר הכללי של הוועדה הוציא הוראות בכתב ליחידות המשנה, ובהן נהלים בענייני מינהל וכספים, רק בספטמבר 1973, דהיינו כחודשיים לפני מועד הבחירות המקורי, שתוכנן ל-31.10.1973. הוראות אלו קבעו, שפעולות רכישה של ציוד וחומרים וכן הזמנת עבודות ייעשו על פי הנהלים המקובלים במשרדי הממשלה (הוראות התכ"ם). למשרד מבקר המדינה הוסבר, שפרסום הנהלים וההוראות האמורים נתן תוקף לנהלים שעל פיהם פעלה הוועדה גם קודם לכן. הביקורת העלתה, שברוב המקרים לא נשמרו בביצוע הרכישות נהלי התכ"ם ואף לא הנהלים האחרים, שהוועדה קבעה לעצמה.

הרכישות נעשו באמצעות האפסנאי של הוועדה. לפי הנהלים המקובלים במשרדי הממשלה טעונה רכישת טובין מעל לסכום מסוים מכרז ופנייה בכתב ובנוסף אחד לחמישה ספקים לפחות. מטרת נהלים אלה שהמזמין ישיג את הדרוש לו בתנאים הנוחים ביותר, כפי שניתן להבטיח על ידי התחרות בין ספקים, ויחד עם זאת יישמר העיקרון של מתן זכויות שוות להשתתפות במכרז.

הזמנת הצעות מספקים

נבדקו 30 הזמנות, מהן 14 בסכומים בין 10,000 ל"י ל-125,000 ל"י. לגבי שום הזמנה מהזמנות אלה לא פורסמו מכרזים ואף לא נערכו פניות בכתב אל הספקים לשם קבלת הצעותיהם, כדרוש.

— לא נמצא, שנערכו פניות בכתב אל הספקים, לשם קבלת הצעות להספקת הסחורה, כדרוש על פי הוראות התכ"ם. אין איפוא אפשרות להיווכח, אם ההצעות, שנתקבלו מהספקים לגבי אותו פריט אכן התבססו על מפרטים זהים.

— כפי שמתברר מההתכתבות עם הספקים, הוזמנו ונתקבלו הצעות מחלק מהם בעל פה; במקרים אלה לא נרשמו פרטי ההצעות שהוזמנו ושותקבלו. נוהג זה נוגד סדרי מינהל תקינים, מה גם שהמדובר אף בהזמנות המסתכמות כל אחת ב-10,000 ל"י ומעלה.

— בחודשים מארס—ספטמבר 1973 הוזמן (ציוד) משבעה ספקים, מכל אחד ציוד שונה בסכום כולל של 330,000 ל"י בקירוב. לא הוזמנו הצעות מחירים מספקים נוספים. על רכישות אחרות, שבוצעו בחודשים אוגוסט—ספטמבר 1973, בסכום כולל של 150,000 ל"י משבעה ספקים אחרים, שמכל אחד נרכש ציוד שונה, נמצאו בתיקים שתי הצעות בלבד לגבי כל אחת מרכישות אלה.

הזמנות לרכישה

כדי להבטיח קבלת הסחורות המוזמנות בתנאים, העונים על דרישות המזמין, מחייבים סדרי מינהל תקינים לפרט בהזמנה את מועד ההספקה, את כמות הסחורה, טיבה, מחירה, את תנאי התשלום ואת אחריותם של הצדדים לדמי הובלה וההוצאות האחרות הכרוכות

באספקת הסחורה. לפי הוראות התכ"ם בכל מקרה, שבחליפת מסמכים נוצר קשר מחייב עם ספק, על הספק להחזיר למוזמן העתק מן ההזמנה כשהוא מאושר על ידי הספק ומבזיל כחוק.

— לא נמצאו בתיקים העתקים של הזמנות שהוחזרו כשהם מאושרים ומבזילים על ידי הספק. השוואה בין תאריכי ההזמנות ובין התאריכים של תעודות הכניסה של הסחורות למחסן הראתה, שחלק מההזמנות נערכו שבועיים עד שישה שבועות לאחר הספקת הסחורות, והזמנות אחרות נערכו באותו יום שבו נתקבלה הסחורה במחסן. ב-13 הזמנות לא צוין כלל תאריך ההזמנה.

— בדיקת המסמכים שבתיקי המחסן הנוגעים להתקשרות עם הספקים העלתה, כי הם לא תוקנו ולא מוינו לא לפי סדר ענייני ולא לפי סדר כרונולוגי, וכך נפגמה שלמות התיעוד על העסקאות.

סדרי מחסן והמיקוח על המלאי

ועדת הבחירות המרכזית הטילה את התפקיד של רכישת הציד, החזקתו ורישומו על עובד אפסנאות של אחד ממשרדי הממשלה, ששימש בתפקיד זה עד מאי 1973. ממועד זה ואילך הוטל תפקיד זה על עובד אחר, אף הוא עובד האפסנאות של אותו המשרד. עד לחודש אוקטובר 1973 היה מלאי הסחורות והחומרים מאוחסנים בשני מחסנים, האחד ביפו והאחר בבית דגון, ולאחר מכן הועבר למחסן מרכזי חדש בחולון. לרישום המלאי נוהלה כרטסת מלאי כמותית.

— באוגוסט 1972 נערך מפקד של חלק מהציד, אולם תוצאות המפקד לא הושו לרשום בכרטסת. אף כי הציד והחומרים הועברו במאי 1973 מעובד אחד לעובד אחר, לא נערך מפקד מלאי בעת המסירה. משהושלמה הבנייה של המחסן החדש של ועדת הבחירות המרכזית, הועבר אליו בחודשים ספטמבר-אוקטובר 1973 מלאי הציד והחומרים. לאחר ההעברה נפתחה כרטסת מלאי חדשה, שהתבססה על מפקד הציד, שנתקבל במחסן החדש, בלא שנערכה השוואה של תוצאות הספירה לרישומים של הכרטסת הישנה. בפברואר 1974 נערך מפקד חלקי של מלאי הציד והריהוט, לאחר שהוחזרו למחסן הפריטים מועדות הבחירות השונות ונערכה רשימת מלאי. הרשימה לא אושרה על ידי עובדי המפקד ואף לא על ידי האפסנאי של הועדה. מעיון ברשימת מלאי זו, שבה הושגו תוצאות המפקד ליתרות הרישומים שבכרטסת, נתברר, שמבין 49 פריטים שנספרו היו הפרשים לגבי 19 פריטים; בפריט אחד חסרו יחידות בערך כולל של 14,000 ל"י. ההפרשים לא הובאו לדיון בועדת המשנה לענייני משק וציד, ולא ניתן הסבר להתהוותם.

— לא נכללו במפקד החלקי נברשימת המלאי, שנערכה בעקבותיו, הפריטים העיקריים שעל רכישתם בשנת 1973 בלבד הוצא למעלה מ-500,000 ל"י, כגון קלפיות מפלסטיק ומעץ, קלפיות מפת, פרגודים מעץ, פרגודים מתקפלים, ברוזטים לכיסוי קלפיות.

בדיקת רישום קבלת המלאי בכרטסת המחסן העלתה:

— תעודות הכניסה למחסן מוספרו ביד, ונמצאו תיקונים במספרי התעודות. כדי להבטיח קיום סדרי בקרה פנימית נאותים, יש להשתמש לרישום קבלת הסחורה במחסן בתעודות ממוספרות במספרים שוטפים המודפסים מראש.

— בכמה מקרים נערכו תעודות הכניסה שבועות אחדים לאחר קבלת הטובין במחסן. לדוגמה: בתעודות כניסה על קבלת 1,040 פרגודים, שהמחסנאי חתם עליהן ב-12.6.1973.

צוין, כי הסחורה נתקבלה בשישה משלוחים בתקופה 21.4.1973—18.5.1973. במקרים רבים לא נמצאו בתיקי המחסן תעודות המשלוח המשמשים אסמכתא לקבלת הסחורה.

רישום הרכישות בהנהלת החשבונות

יחידה תקציבית צריכה לנהל בספריה רישום התחייבויות בעקבות הזמנות לספקים, בחש"בון חו"ז שמטרתו גם מעקב תקציבי. כן עליה לנהל חשבון חו"ז לכל ספק בנפרד.

— הנהלת החשבונות לא ניהלה רישומים כנדרש לא בחשבונות התקציב ולא בחשבונות אחרים, וחשבונות הספקים שאושרו נרשמו במישרין לחובת התקציב ולזכות חשבון בנק או סילוקין. בהעדר רישום פעולות חו"ז ספקים לא ניתן לוודא את מצב החובות לגבי כל אחד מהם. מידע זה חשוב במיוחד לחשב הועדה, כדי שיוכל לתכנן את ההוצאה במסגרת פרטי התקציב, כפי שנקבעו, ולשריין את הכספים הדרושים בהתאם להתחייבויות שנחתמו.

חתימה על שיקים

בהחלטה של ועדת הבחירות המרכזית, שאושרה על ידי יו"ר הועדה באוגוסט 1973, נקבע, כי תינתן זכות חתימה על שיקים של הועדה לארבעה בעלי תפקידים: יו"ר הועדה, המזכיר הכללי, חשב הועדה וסגן חשב הועדה, וכי כל שיק יחתם על ידי שניים מהם, ובלבד שבין החותמים על שיק בסכום עד 5,000 ל"י יהיה חשב הועדה או סגן החשב; על שיק שמעל ל-5,000 ל"י עד 100,000 ל"י יחתום יו"ר הועדה או המזכיר הכללי שלה; על שיק שמעל ל-100,000 ל"י תהיה חתימתו של יו"ר הועדה המרכזית נוסף על חתימתו של בעל תפקיד אחר.

— ב-11 שיקים מבין 30 שנבדקו, כולם מעל ל-5,000 ל"י, לא הוקפד על קיום ההוראות האמורות. לדוגמה: על שני שיקים, האחד מיום 17.12.1973 בסך 38,850 ל"י והשני מיום 20.2.1974 בסך 35,529 ל"י חתמו חשב הועדה וסגן חשב הועדה. על שיק בסך 109,140 ל"י מיום 16.1.1974, ששולם לספק עבור קלפיות, חתמו המזכיר הכללי, חשב הועדה וסגן החשב.

ממצאי מעקב

איגודי ערים והפיקוח עליהם

דו"ח שנתי 22, עמ' 560

בשנת 1959 נוסד איגוד ערים, שמטרתו הייתה הקמה והחזקה של בית חולים וניהולו. איגוד ערים זה לא פעל במשך כ-7 שנים, בלא שניתן צו פירוק. המשד הסביר, כי הייתה לו כוונה להשיג פירוק מרצון של איגוד זה. לדעת הביקורת לא היה מקום להשאיר את הפירוק לשיקול דעתו של האיגוד במשך תקופה כה ארוכה.

בישיבת מועצת איגוד הערים שזומנה ביוזמת משרד הפנים באוקטובר 1974, הוחלט לפרק את האיגוד אלא אם תוך שישה חודשים יופעל בהתאם לצורכי בית החולים והאיזור. עד למועד הביקורת הנוכחית לא פורק האיגוד.